

Nr 66.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete; given Drottningholms slott den 10 februari 1950.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

GUSTAF.

Sven Andersson.

Propositionens innehåll.

Lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete föreslås skola i sin nuvarande lydelse erhålla förlängd giltighet till och med den 30 juni 1951.

F ö r s l a g

till

L a g

**angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444)
om tillståndsvång för byggnadsarbete.**

Härigenom förordnas, att lagen den 30 juni 1943 om tillståndsvång för byggnadsarbete¹, vilken enligt lag den 6 maj 1949 (nr 185) gäller till och med den 30 juni 1950, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1951.

---

¹ Senaste lydelse se 1948:186 och 749.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 3
februari 1950.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON,
VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE,
ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler statsrådet Andersson fråga angående *förlängd giltighet av lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete* samt anför.

Lagen den 30 juni 1943 (nr 444; ändr. nr 186/1948 och 749/1948) om tillståndstvång för byggnadsarbete gäller — sedan dess giltighetstid blivit förlängd, senast genom lag den 6 maj 1949 (nr 185) — till och med den 30 juni 1950.

Lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete stadgar i 1 §, att Konungen äger vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, i den mån det finnes erforderligt för att upprätthålla ett fast penningvärde och befrämja en ändamålsenlig användning av förnödenheter och arbetskraft, förordna, att 2—7 §§ i lagen skola äga tillämpning. I 2 § stadgas, att byggnadsarbete icke må bedrivas utan särskilt tillstånd (byggnadstillstånd), vilket meddelas av Konungen. I den mån Konungen förordnar därom må tillstånd meddelas jämväl av myndighet, åt vilken Konungen uppdrager att utöva tillsyn över tillämpningen av lagen, eller myndighet, som är underordnad tillsynsmyndigheten. Vidare innehåller lagen, i 3 § definition å begreppet byggnadsarbete, i 4 § föreskrift om att i byggnadstillstånd må stadgas begränsning eller villkor för arbetets bedrivande eller för användningen av förnödenheter eller arbetskraft, i 5 § bestämmelse om undantag i vissa fall från kravet på tillstånd för byggnadsarbete, i 6 § stadgande om rätt till tillträde till arbetsplats m. m. för dem, som ha att taga befattning med tillsyn över efterlevnaden av lagen, samt i 7 § åläggande för den, som bedriver byggnadsarbete, samt för hos honom anställd arbetstagare att lämna de upplysningar och förete de handlingar, som äro erforderliga för tillsynens utövande. Slutligen finnas i lagens 8—15 §§ straff-, åtals- och fullföljdsbestämmelser ävensom i 16 § stadgande, enligt vilket Konungen eller efter Konungens förordnande tillsynsmyndigheten äger meddela närmare tillämpningsföreskrifter.

Genom kungörelse den 29 juli 1943 (nr 640; ändr. nr 882/1943, 148/1945, 752/1945, 222/1946, 79/1947, 883/1947, 750/1948, 520/1949 och 654/1949) med tillämpningsföreskrifter till lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete, vilken kungörelse trädde i kraft den 1 augusti 1943, har Kungl. Maj:t förordnat, att 2—7 §§ nyssnämnda lag skola äga tillämpning samt meddelat tillämpningsföreskrifter till lagen.

Beträffande beslut i ärenden om byggnadstillstånd gäller i huvudsak följande.

Kungl. Maj:t har uppdragit åt länsarbetsnämnderna att avgöra ansökningar om byggnadstillstånd som avse bostadshus, byggnad eller anläggning för jordbrukets, skogsbrukets eller fiskets behov, rivningsarbete samt annat byggnadsarbete, som beräknas kosta högst 20 000 kronor. Från länsarbetsnämndernas befogenhet ha dock undantagits ärenden, som röra statliga företag eller företag, för vars utförande ansökan hos Kungl. Maj:t om bidrag eller lån gjorts eller är avsedd att göras. Sistnämnda förbehåll gäller emellertid ej sådana tjänstebostäder för folkskolans lärare, där Kungl. Maj:t beviljat statsbidrag. Arbetsmarknadsstyrelsen äger avgöra övriga byggnadstillståndsärenden med samma undantag, som angivits beträffande länsarbetsnämnderna. I fråga om statliga företag har arbetsmarknadsstyrelsen dock bemyndigats att meddela byggnadstillstånd i de fall, där för arbetets utförande erforderliga medel anvisats av Kungl. Maj:t eller eljest finnas tillgängliga. Länsarbetsnämnderna och arbetsmarknadsstyrelsen ha tillerkänts underställningsrätt, nämnderna i förhållande till styrelsen och styrelsen i förhållande till Kungl. Maj:t. Arbetsmarknadsstyrelsen har i regel underställt Kungl. Maj:ts prövning ärenden, där kostnaderna beräknas överstiga 500 000 kronor, ävensom ärenden, som ansetts vara av principiell betydelse.

Vid behandlingen av propositionen nr 62 till 1949 års riksdag om fortsatt giltighet av lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete uttalade andra lagutskottet i sitt utlåtande nr 15 bl. a., att det vore önskvärt att riksdagen, därest en ytterligare förlängning av lagen bleve erforderlig, bereddes tillfälle att taga ställning till de huvudlinjer, efter vilka regleringen borde utformas. — I anledning av vissa motioner erinrade utskottet om den skärpning av tillämpningsföreskrifterna, som trätt i kraft den 1 januari 1949 och som innebure, att det närmast före nämnda dag gällande undantaget från byggnadstillståndstvång beträffande till- och ombyggnadsarbete i viss omfattning, som av någon utfördes utan anlitande av annan arbetskraft än hemmavarande familjemedlemmar, icke längre gällde. Utskottet framhöll härvidlag, att skärpningen uppenbarligen vore ägnad att väcka irritation samt att det förefölle utskottet, som om vissa möjligheter skulle föreligga att förminska de ogynnsamma verkningarna av de nya bestämmelserna om dessa begränsades sålunda, att med hemmavarande familjemed-

lemmar finge utan byggnadstillstånd företagas till- och ombyggnadsarbete avseende byggnad för eget stadigvarande bruk, som vederbörande redan förut brukat. Utskottet uttalade därför önskvärdheten av att Kungl. Maj:t toge under övervägande möjligheterna att i denna del så snart sig göra läte medgiva uppmjukning av bestämmelserna i den riktning utskottet antytt. — Ytterligare framhöll utskottet, att det i viss utsträckning torde vara möjligt att, i den mån endast hemmavarande familjemedlemmars arbetskraft behövde tagas i anspråk och byggnadsmaterial, varå knapphet rådde, endast i ringa grad erfordrades, bevilja byggnadstillstånd utan kvotbelastning.

Utskottets utlåtande godkändes av riksdagen (skrivelse nr 171).

Med den förbättring, som det ekonomiska läget undergått, har det redan under senare delen av år 1949 visat sig möjligt att vidtaga vissa uppmjukningar av bestämmelserna om tillståndstvång i den riktning utskottet ifrågasatt. Från och med den 15 oktober 1949 får sålunda utan byggnadstillstånd bedrivnas arbete avseende ekonomibyggnader för jordbruksfastighets eget behov. Reparations- och förbättringsarbete å en- och tvåfamiljs bostadshus får vidare med vissa undantag utföras utan att byggnadstillstånd behöver sökas. De viktigaste undantagen härvidlag äro arbeten som avse sommar- eller sportstugor och sådana delar av bostadshus, som användas för andra ändamål än bostad, samt installation av centraluppvärmning. Den sistnämnda begränsningen har ansetts erforderlig på grund av den brist på radiatorer, som alljämt råder. Då vissa förutsättningar synas föreligga för att eftersläpningen i leveransen av radiatorer skall vara inhämtad omkring den 1 april 1950, synes frågan om nödvändigheten att bibehålla sistnämnda begränsning kunna upptagas till prövning senare under året. För flerfamiljshus har ansökningsförfarandet bibehållits. Men även härvidlag ha lätnader genomförts. Sådana arbeten som sedan den 15 oktober 1949 kunnat utföras utan tillstånd på en- och tvåfamiljshus må efter prövning medgivas utan hinder av kvoter i fråga om flerfamiljshus, under förutsättning att arbetet igångsättes under tiden mellan den 1 oktober och den 1 mars påföljande år och avslutas senast den 1 maj sistnämnda år. Även andra byggnadsarbeten, vilka icke avse bostäder, sommar- eller sportstugor, få fr. o. m. den 1 januari 1950 medgivas utan kvotbelastning därest kostnaden icke överstiger 3 000 kronor. Från byggnadstillståndstvånget har vidare från nyssnämnda dag undantagits arbete avseende enskild väg, under förutsättning att statsbidrag beviljats till arbetets utförande. I detta sammanhang må slutligen erinras därom att det fortfarande liksom tidigare gäller att reparations- och underhållsarbete må utföras utan tillstånd, under förutsättning att sammanlagt högst 3 personer sysselsättas därmed.

De medgivna lätnaderna avse bl. a. i stor utsträckning arbeten, som enligt tidigare gällande bestämmelser fått utan byggnadstillstånd utföras med

anlitande av endast hemmavarande familjemedlemmars arbetskraft (den s. k. familjebyggarregeln). Härigenom torde den anledning till irritation, som borttagandet av denna regel otvivelaktigt medförde, i stort sett ha försvunnit, och önskemålet om en ändring i detta hänseende i den riktning utskottet enligt ovan förordad vara i huvudsak tillgodosett. Ett återinförande i en eller annan form av den s. k. familjebyggarregeln har icke ansetts lämpligt med hänsyn till de mindre tillfredsställande resultat regeln tidigare i vissa avseenden visat sig medföra. Förutom att kontrollmöjligheterna äro synnerligen små kan ett generellt undantag av denna art lätt leda till att byggnadsprojekt utföras, som med hänsyn till den starka restriktiviteten på så många andra viktiga områden kunna framstå såsom föga motiverade.

Vid behandlingen i årets statsverksproposition (»Inkomsterna») av frågan om den samhällsekonomiska balansen har framhållits, att nationalbudgetdelegationens kalkyler otvetydigt peka mot att större framsteg under år 1949 vunnits i strävandena att nå en fri samhällsekonomisk balans än man i prognosen för ett år sedan vågade räkna med. Den balans, som sålunda uppnåtts och som enligt de verkställda beräkningarna kan väntas bli ytterligare befast under innevarande år, bygger emellertid alltjämt på regleringar och andra ingripanden i samhällsekonomin, bl. a. på investeringsområdet. Även om det förbättrade läget gjort det möjligt att i planerna inrymma vissa lättnader i fråga om berörda regleringar, äro osäkerhetsfaktorerna beträffande den framtida utvecklingen så betydande, särskilt med avseende på den internationella konjunkturutvecklingen, att stor återhållsamhet fortfarande måste iakttagas för att icke de vunna resultaten av stabiliseringssträvandena skola äventyras. Detta gäller icke minst den investeringsverksamhet som bedrivs inom ramen för byggnadsregleringen, där — att döma av inneliggande ansökningar om byggnadstillstånd — investeringsbenägenheten, såsom närmare framgår av det följande, fortfarande väsentligen överstiger det utrymme som står till förfogande. En allmän avveckling av byggnadsregleringen skulle också i dagens läge kunna befaras innebära en kraftig ansvällning av byggnadsverksamheten och föranleda en utökning av byggnadsarbetarekåren i en omfattning som icke vore förenlig med behovet av arbetskraft inom näringslivets övriga områden.

I detta sammanhang uppställer sig frågan om en detaljreglering av förevarande slag är nödvändig och lämplig för åstadkommande av den erforderliga investeringsbegränsningen. Härutinnan vill jag erinra om att statsrådet Sköld enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 juni 1949 tillkallat sakkunniga för att verkställa utredning och avgiva förslag om formerna för den framtida investeringskontrollen.

I direktiven för de sakkunniga, vilka sedermera antagit namnet »1949 års investeringskommitté», har anförts att ansträngningarna att begränsa

investeringsverksamheten utgjort ett betydelsefullt för att inte säga ofrånkomligt led i de senaste årens ekonomiska politik, för vilken en av huvuduppgifterna varit att återställa och bibehålla den samhällsekonomiska balansen. Även i ett motsatt konjunkturläge kunde det allmänna behöva förfoga över medel att öva inflytande över investeringarnas omfattning så länge den fulla sysselsättningen utgjorde ett av målen för den ekonomiska politiken. Vidare uttalades i direktiven, att det icke kunnat undvikas att det individuella prövningsförfarande, varpå den nuvarande byggnadsregleringen grundade sig, skapat talrika irritationsmoment för allmänheten och att denna detaljreglering därför vore föga tilltalande såsom permanent institution. Med hänsyn till regleringens brister borde det individuella prövningsförfarandet så långt möjligt ersättas av åtgärder av generell natur.

Såsom en antydning om vilka medel av generell natur, som kunde stå till buds, erinrades i direktiven om att samhället genom kredit- och räntepolitiken och principiellt även genom skattepolitiken hade avsevärda möjligheter att göra sitt inflytande gällande över realkapitalbildningen i allmänhet. En icke oväsentlig del av investeringarna voro till sin omfattning antingen direkt reglerade genom statsmakternas anslagsbeviljanden eller också indirekt så gott som helt beroende av statsbidrag eller statliga lån. I detta sammanhang framhölls även att staten genom bostadskreditgivningen och genom hyresregleringen borde kunna utöva ett avsevärt inflytande över bostadsbyggandets omfattning. Då 20—25 procent av den tillståndsreglerade byggnadsverksamheten, huvudsakligen enskilda byggnadsinvesteringar i industri, handel och jordbruk, inte samtidigt berördes eller kunde beröras av statliga beslut i annan ordning, ifrågasattes i direktiven om icke åtgärder av nyssnämnda generella typ kombinerade med en målmedveten budgetpolitik skulle vara tillfyllest för att samhället under mera normala förhållanden skulle kunna utöva erforderlig kontroll över investeringsutvecklingen. I varje fall borde det närmare klarläggas vilka konsekvenser för exempelvis ränte- och kreditpolitiken i allmänhet liksom för budgetpolitiken ett slopande av den nuvarande byggnadsregleringen skulle komma att medföra vid bibehållet samhällsinflytande över realkapitalbildningen. Innan detta spörsmål närmare utretts syntes icke möjligt att taga definitiv ställning till byggnadsregleringens fortsatta upprätthållande.

Utredningen skulle vid sidan härav uppmärksamma önskvärdheten av att även i fortsättningen upprätthålla en jämn sysselsättning i byggnadsverksamheten under olika årstider, liksom överhuvudtaget de möjligheter som byggnadsregleringen givit att påverka näringslivets utveckling i lämplig riktning ur samhällsekonomisk synpunkt bl. a. genom att viktiga industrier och då framför allt exportföretag gynnats på bekostnad av andra.

Enligt vad jag under hand inhämtat är kommittén icke beredd att under innevarande år framlägga några förslag i ämnet. I avvaktan på resultatet

av kommitténs arbete synes det därför vara nödvändigt att begagna sig av det hittills tillämpade systemet.

Såsom riktpunkt för handhavandet av tillståndsgivningen har för år 1950 liksom för föregående år inom byggnadsberedningen upprättats en investeringsbudget som anger ramen för tillstånd under detta år för byggnads- och anläggningsverksamhet inom olika huvudområden. I bihang 3 av inkomstbilagan till årets statsverksproposition lämnas en detaljerad redogörelse för denna investeringsbudget.

Av redogörelsen framgår, att 1950 års investeringsbudget i likhet med vad som gällde för 1948 och för 1949 omfattar dels en tillståndsbudget, dels även en realbudget för den tillståndsreglerade byggnads- och anläggningsverksamheten. Tillståndsbudgeten anger omfattningen av de byggnadsföretag, för vilka byggnadstillstånd planenligt kunna beviljas under 1950, medan realbudgeten avser den faktiska byggnadsverksamhet, som beräknas äga rum vid tillståndsgivning i enlighet med det uppställda programmet. De summor, som ingå i realbudgeten, motsvara alltså de beräknade kostnaderna för arbeten, som under 1950 komma att utföras dels vid sådana byggnadsföretag, för vilka byggnadstillstånd beviljats före ingången av 1950, och dels vid byggnadsföretag, som förutsätts erhålla byggnadstillstånd under 1950.

Det torde böra understrykas, att den s. k. realbudgeten endast kan utgöra en approximativ beräkning av den faktiska byggnadsverksamhet, som förutses för 1950. Hur stor byggnadsverksamheten i verkligheten blir beror förutom på tillståndsgivningens omfattning även på den takt, varmed beviljade byggnadsföretag bedrivs. Byggnadstidernas längd kan på förhand endast uppskattas ungefärligen. Den hastighet varmed byggnadsföretagen försiggå kan inte direkt kontrolleras av de byggnadsreglerande myndigheterna. Dessa kunna följaktligen inte utöva en lika effektiv kontroll över utfallet av realbudgeten som över den löpande tillståndsgivningen.

Byggnadsprogrammet för år 1949 tog sikte på en minskning av den tillståndsberoende byggnadsverksamheten med cirka åtta procent i förhållande till år 1948. Under inflytande av förbättringar i det ekonomiska läget har tillståndsgivningen under år 1949 i viss mån blivit mindre restriktiv än som förutsattes i det ursprungliga programmet. Detta förhållande har även påverkat utfallet av realbudgeten, vilken synes ha överskridit de ursprungliga planerna. Härtill har även bidragit, att tillståndsgivningen inom de fastställda kvoterna ansetts kunna förläggas till det första halvåret av 1949 i större utsträckning än som ursprungligen planerades. Härigenom ha arbetena på de byggnadsföretag, för vilka tillstånd beviljats under år 1949 kommit att utföras under detta år till större del än som ursprungligen beräknades. Följden har blivit, att den *tillståndsberoende byggnadsverksamheten* under år 1949 kommit att uppgå till ungefär samma storleksordning

som under år 1948 eller till cirka 2 000 miljoner kronor. Som en jämförelse kan nämnas, att den *totala byggnads- och anläggningsverksamheten* enligt konjunkturinstitutets beräkningar volymmässigt blivit praktiskt taget oförändrad från år 1948 till år 1949. Att döma av företagna inventeringar har inte heller sysselsättningen inom den reglerade byggnadsverksamheten totalt sett undergått några beaktansvärda förändringar från sommaren 1948 till sommaren 1949.

Inströmningen av ansökningar om byggnadstillstånd minskade väsentligt under år 1948 i förhållande till år 1947. På grund av organisatoriska förändringar äro tillgängliga uppgifter beträffande inkomna tillståndsansökningar inte fullt jämförbara för åren 1948 och 1949. Såvitt man kan bedöma, synes emellertid inströmningen av ansökningar under år 1949 ungefärligen ha varit lika betydande som under 1948 eller möjligen av något större omfattning. Ansökningar, som inkommit under år 1949, avse en sammanlagd beräknad byggnadskostnad av drygt 2 700 miljoner kronor d. v. s. ett avsevärt större belopp än som motsvarar ett års tillståndsgivning av nu aktuell omfattning. Behållningen av inkomna icke avgjorda tillståndsärenden uppgick 1 oktober 1949 till ett beräknat kostnadsbelopp av cirka 2 250 miljoner kronor.

Realbudgeten för år 1950 innebär en planerad ökning av den tillståndsberoende byggnadsverksamheten med cirka sju procent från år 1949 till 1950 eller från cirka 2 000 miljoner kronor till 2 140 miljoner kronor. Det sistnämnda beloppet inbegriper även den sannolika omfattningen av sådan byggnadsverksamhet, som varit tillståndsbelagd under år 1949 men som kommer att vara friställd från tillståndstvång under år 1950. För den totala byggnads- och anläggningsverksamheten beräknas en absolut sett något kraftigare uppgång än i fråga om den tillståndsberoende byggnadsverksamheten. Den sannolika ökningen av den totala byggnads- och anläggningsverksamheten har nämligen angivits till drygt 200 miljoner kronor.

Den beräknade ökningen av byggnadsverksamheten år 1950 skall enligt planen beröra flertalet kvotområden, varvid de största tillskotten falla på bostäder samt skolor m. m. Bland kvotområden, för vilka realbudgeten inte upptar någon ökning, märkes främst egentlig industri. Industriens faktiska byggnadsverksamhet beräknas i själva verket komma att minska, samtidigt som tillståndsgivningen planerligt skall öka. 1949 års industribyggnadsverksamhet stod under inflytande av den förhållandevis rikligare tillståndsgivningen under tidigare år, medan däremot den planerade något utökade tillståndsgivningen för industri under år 1950 endast till en del hinner påverka den faktiska byggnadsverksamheten under detta år.

I tillståndsbudgeten för år 1950 har den för året planerade tillståndsgivningen upptagits till ett belopp av 2 060 miljoner kronor mot en beräknad tillståndsgivning (exklusive fullföljningstillstånd) av cirka 1 860 miljoner kronor under år 1949. Härvid är att märka, att siffrorna för tillståndsbud-

geten år 1950 ej uppta några belopp för vissa tidigare tillståndsbelagda byggnadsområden, som under år 1950 komma att vara befriade från tillståndstvång. För att bli fullt jämförbar med den beräknade tillståndsgivningen år 1949 skulle siffran för den planerade tillståndsgivningen år 1950 behöva höjas till cirka 2 130 miljoner kronor.

Tillståndsbudgeten år 1950 för byggnads- och anläggningsarbeten har följande utseende.

	Miljoner kronor	
	Beräknad tillståndsgivning 1949	Tillståndsbudget 1950
A. Nybyggnad av bostäder	1 025 ¹	1 085 ¹
B. Jordbruk, skogsbruk, fiske	50	9 ²
C. Egentlig industri	188	210
D. Kraft- och belysningsverk	96 ³	80
E. Handel, inkl. kvm-kvot för affärslokaler etc., inrymda i bostadshus	28	35
F. Samfärdsel	21 ⁴	31 ⁴
G. Förvaltning, fängelser, brandstationer, sociala ändamål, sjuk- och hälsovård	77	90
H. Skolor, kyrkor, övriga samlingslokaler	50	66
I. Väg- och gatuarbeten, broar, vatten- o. avloppsledn., vattenverk m. m.	81	133
J. Militära byggnader	129	160
K. Diversekvot (rep., underhålls-, till- o. ombyggnadsarbete å bostäder samt smärre arbeten av annat slag)	20	28
L. Sportstugor	100	108
M. Reservkvot	—	15
	—	10
Summa	1 865 ³	2 060

¹ I fråga om nybyggnad av bostäder avser kvotbelastningen antal lägenheter och inte kostnadsbelopp. I ovanstående tabell har såväl för 1949 som för 1950 räknats med samma genomsnittskostnad per lägenhet som enligt tillståndsstatiken för 1948. I den mån genomsnittskostnaderna bli högre inträder en automatisk stegring av tillståndsbeloppen för nybyggnad av bostäder.

² Tillståndskvot för byggnader för fiske, växthus, flottledsanläggningar m. m.

³ Exkl. fullföljningstillstånd. Förskottstillstånd, som avräknats på 1950 års kvoter ha ej heller medtagits i denna kolumn.

⁴ Kvm-kvot för affärs- och kontorslokaler etc. inrymda i bostadshus.

Förutom bostäder och skolor ha de absolut sett mest betydande kvotförstärkningarna i förhållande till år 1949 tilldelats kvotområdena vägar, vatten- och avloppsledning m. m. samt egentlig industri. I anslutning till vidtagna beslut om lättnader i byggnadsregleringen har särskilt kvotutrymme för 1950 anvisats till uppförande av sportstugor. Tidigare ha praktiskt taget inga som helst tillstånd lämnats för sådan bebyggelse.

Jag vill slutligen i detta sammanhang ytterligare understryka att tillståndsbudgeten får betraktas som ett arbetsinstrument, som ger riktlinjer för tillståndsgivningen. Med hänsyn till nödvändigheten av att i nuvarande läge ernå en efter de ekonomiska förändringarna snabb anpassning av pla-

nerna komma ändringar av tillståndsrामarna att vidtagas därest tillräckliga skäl härtill befinnas vara för handen. Sådana jämkningar förekommo i viss utsträckning under loppet av år 1949, såsom bl. a. framgått av den förut lämnade redogörelsen över vidtagna uppmjukningar i tillämpningen av byggnadstillståndslagen. Enligt min uppfattning bör utvecklingen följas med uppmärksamhet även därför, att de tillfällen till förenklingar i handläggningen av tillståndsärenden skola kunna tillvaratagas, som ett gynnsammare ekonomiskt läge medför.

Av vad sålunda anförts framgår, att en fortsatt tillämpning av lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete efter den 30 juni 1950 torde vara ofrånkomlig. Lagen synes därför böra erhålla förlängd giltighet, förslagsvis till och med den 30 juni 1951. Någon ändring i lagen synes i förevarande sammanhang icke påkallad.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över upprättat förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Einar Herlitz.

---

¹ Denna bilaga, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 9 februari 1950.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden GEIJER,
LECH,
regeringsrådet QUENSEL,
justitierådet BECKMAN.

Enligt lagrådet den 7 februari 1950 tillhandakommet utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 3 februari 1950, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av chefen för socialdepartementets rättsavdelning, hovrättsrådet Y. Samuelsson. *Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.*

Ur protokollet:
Bengt Larson.

---

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 10
februari 1950.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler statsrådet Andersson lagrådets den 9 februari 1950 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 3 februari 1950 remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete* samt hemställer, att förslaget, vilket av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bengt Augustinsson.
